

Karta (sylabus) modułu/przedmiotu

PEDAGOGIKA
Studia I Stopnia

Przedmiot: Pedagogika rodziny	Kod przedmiotu:		
Przedmiot w języku angielskim: Pedagogy of a family			
Grupy szczegółowych efektów kształcenia:			
Typ przedmiotu/modułu:	<u>obowiązkowy</u>		obieralny
Rok: III	Semestr: piąty		
Rodzaje zajęć i liczba godzin:			
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	
Wykład	30		
Liczba punktów ECTS:	2		

Cel przedmiotu	
C1	Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu pedagogiki rodziny.
C2	Ukazanie rodziny jako specyficznego środowiska wychowawczego.
C3	Wprowadzenie w zagadnień funkcji rodziny w kształtowaniu się osobowości dziecka.
C4	Uświadomienie Studentom czynników dezintegracji współczesnej rodziny.
C5	Ukazanie interwencyjnych, terapeutycznych i profilaktycznych działań w rodzinie.

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1.	Podstawowe umiejętności z zakresu pedagogiki ogólnej i teorii wychowania.

Efekty kształcenia	
	W zakresie wiedzy:
EKW1	Ma uporządkowaną wiedzę na temat pedagogiki rodziny jako nauki, jej miejsca wśród innych nauk, zna elementarną terminologię z zakresu pedagogiki rodziny.
EKW2	Ma podstawową, uporządkowaną wiedzę na temat funkcji rodziny, jej struktury, typologii rodzin, postaw rodzicielskich i stylów wychowania w rodzinie.
EKW3	Ma elementarną, uporządkowaną wiedzę na temat komunikacji interpersonalnej w rodzinie – barier i możliwości ich usuwania, współdziałania rodziny i społeczeństwa na rzecz osoby, współpracy rodziny i szkoły.
	W zakresie umiejętności:
EKU1	Posiada elementarne umiejętności pozwalające na rozwiązywanie problemów związanych z sytuacją dezintegracji współczesnej rodziny.
EKU2	Potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się na tematy z zakresu pedagogiki rodziny, jak: znęcanie się nad dzieckiem w rodzinie, rodzina o skumulowanych czynnikach patogennych, rodzina wobec konieczności upowszechniania kultury pedagogicznej.
	W zakresie kompetencji społecznych:
EKK1	Ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku rodzinnym, wykazuje aktywność do projektowania własnych rozwiązań problemów wychowawczych występujących w rodzinie.

Macierz efektów kształcenia – PEDAGOGIKA RODZINY										
Efekt kształcenia	Odniesienie danego efektu kształcenia do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów specjalnościowych	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów nauczycielskich	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Cele przedmiotu	Treści programowe	Metody i środki dydaktyczne	Sposoby oceniania
EKW1	K_W02	+++	S_W03	++			C1,C2	W1,W2,W3, W4	M1,M4, SD1, SD2	F1,P2

EKW2	K_W10	++	S_W07	+		C1,C2,C3	W2,W3, W4,W5	M1,M2,SD1, SD2	F1,F2,P2
EKW3	K_W08	+++	S_W06	+		C2,C3,C4	W9,W10,W11,W14	M1,M2,M3,M4,SD1, SD2	F1,F2, P1,P2
EKU1	K_U01	+++	S_U05	++		C1,C4,C5	W6,W7, W12,W13,W15	M1,M3,Sd1, SD2	F1,F2, P1,P2
EKU2	K_U10	++	S_U09	++		C2,C3,C4,C5	W6,W7,W8, W9	M1,M2,M3, SD1, SD2	F1,F2, P1,P2
EKK1	K_K03	++	S_K01	+++		C2,C3,C4,C5	W6,W7, W8, W9,W12	M1,M2,M3, M4, SD1, SD2	F1,F2,P2

Treści programowe przedmiotu		
Forma zajęć – wykłady		
	Treści programowe	Liczba godzin
W1	Pedagogika rodziny jako nauka, jej miejsce wśród innych nauk.	2
W2	Wychowanie w rodzinie jako przedmiot pedagogicznej refleksji.	2
W3	Funkcje rodziny i jej struktura, typologie rodzin.	2
W4	Postawy rodzicielskie i style wychowania w rodzinie.	2
W5	Rozwój uczuć i osobowości społecznej dziecka w rodzinie.	2
W6	Znęcanie się nad dzieckiem w rodzinie – uwarunkowania przemocy.	2
W7	Wpływ dezintegracji współczesnej rodziny na jednostkę.	2
W8	Diagnozowanie środowiska rodzinnego i główne kierunki oddziaływania poradnictwa rodzinnego.	2
W9	Rodzina wobec konieczności upowszechniania kultury pedagogicznej.	2
W10	Współdziałanie rodziny i społeczeństwa na rzecz osoby.	2
W11	Współpraca rodziny i szkoły - kierunki rozwoju .	2
W12	Sytuacja społeczno-moralna współczesnej rodziny polskiej.	2
W13	Promocja rozwoju osobowego przez wychowanie.	2
W14	Komunikacja interpersonalna w rodzinie – bariery i możliwości ich usuwania.	2
W15	Rodzina między sakrum a profanum.	2
Suma godzin:		30

Metody i środki dydaktyczne	
M1	Wykład z prezentacją multimedialną
M2	Wykład konwencjonalny
M3	Dyskusja
M4	Burza mózgów
SD1	Prezentacja multimedialna
SD2	Zestaw komputerowy

Sposoby oceniania	
Ocenianie kształtujące	
F1	Przygotowanie do zajęć
F2	Aktywny udział w dyskusji
Ocenianie podsumowujące	
P1	Praca pisemna
P2	Egzamin – test pisemny

Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności

(Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze)	30
(Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie np. konsultacji – łączna liczba godzin w semestrze)	2
Studiowanie literatury	10
Opracowanie pracy pisemnej– łączna liczba godzin w semestrze)	8
Przygotowanie się do egzaminu	10
Suma	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2

Literatura podstawowa	
1.	Bradshaw J., Powrót do swego wewnętrznego domu: jak odnaleźć i otoczyć opieką swoje wewnętrzne dziecko, "Medium", Warszawa 2008.
2.	Cudak H., Środowisko rodzinne a rezultaty pracy szkoły, WSP im. J. Kochanowskiego, Kielce 1991.
3.	Faber A., Wyzwoleni rodzice, wyzwolone dzieci: twoja droga do szczęśliwszej rodziny, "Media Rodzina of Poznań", Poznań 2009.
4.	Faber A., Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały, jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły, „Media Rodzina” Poznań 2001.
5.	Faber A., Rodzeństwo bez rywalizacji: jak pomóc własnym dzieciom żyć w zgodzie by samemu żyć z godnością, „Media Rodzina of Poznań”, Poznań 1995.
6.	Forward S., Toksyczni rodzice, Jacek Santorski & Co Agencja Wyd., Warszawa 2006.
7.	Gordon T., Wychowanie bez porażek: rozwiązywanie konfliktów między rodzicami a dziećmi, Inst. Wyd. „PAX”, Warszawa 2008.
8.	Kubów A., Szczepaniak-Sienniak red., Polityka rodzinna w Polsce z perspektywy wybranych aspektów polityki społecznej i ekonomicznej. Doświadczenia innych państw europejskich, Wyd. UE we Wrocławiu, (dokument elektroniczny), IBUK Libra 2014.
9.	Opozda D., Rodzicielstwo: wybrane zagadnienia kontekstów edukacyjnych, Wyd. KUL, Lublin 2007.
Literatura uzupełniająca	
1.	Badora S., Czeredrecka B., <i>Rodzina i formy wspomagania</i> , Kraków 2001
2.	Grzesiuk L., Tryjarska B., <i>Jak pomagać sobie, rodzinie i innym</i> , Warszawa 1997
3.	Homplewicz J., <i>Pedagogika rodziny</i> , Rzeszów 2000
4.	Jundziłł J., <i>Rodzina i wychowanie w rodzinie</i> , Bydgoszcz 1996
5.	Kawula S., Janke A., Brągiel J., <i>Pedagogika rodziny</i> , Toruń 2005
6.	Majkowski W., <i>Czynniki dezintegracji współczesnej rodziny polskiej</i> , Kraków 1999
7.	Pospiszyl I., <i>Razem przeciw przemocy</i> , Warszawa 1999
8.	Wilk. J., <i>Pedagogika rodziny</i> , Lublin 2002

Formy oceny – szczegóły	
Na ocenę 2 (ndst)	Nie ma podstawowej wiedzy na temat pedagogiki rodziny jako nauki, jej miejsca wśród innych nauk, nie zna elementarnej terminologii z zakresu pedagogiki rodziny. Nie ma podstawowej wiedzy na temat funkcji rodziny, jej struktury, typologii rodzin, postaw rodzicielskich i stylów wychowania w rodzinie. Nie ma elementarnej wiedzy na temat komunikacji interpersonalnej w rodzinie –barier i możliwości ich usuwania, współdziałania rodziny i społeczeństwa na rzecz osoby, współpracy rodziny i szkoły. Nie posiada podstawowych umiejętności pozwalających na rozwiązywanie problemów związanych z sytuacją dezintegracji współczesnej rodziny. Nie potrafi w wypowiedzieć się na poziomie podstawowym na tematy z zakresu pedagogiki rodziny, jak: znęcanie się nad dzieckiem w rodzinie, rodzina o skumulowanych czynnikach patogennych, rodzina wobec konieczności upowszechniania kultury pedagogicznej. Ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku rodzinnym, wykazuje aktywność do projektowania własnych rozwiązań problemów wychowawczych występujących w rodzinie.
Na ocenę 3 (dst)	Ma elementarną wiedzę o miejscu pedagogiki rodziny jako nauki, zna kluczową terminologię z zakresu tej subdyscypliny pedagogicznej. Potrafi wymienić podstawowe typologie rodzin, postawy rodzicielskie i style wychowania w rodzinie. Posiada elementarną wiedzę na temat komunikacji interpersonalnej w rodzinie. Posiada elementarne umiejętności pozwalające na rozwiązywanie

	<p>problemów związanych z sytuacją dezintegracji współczesnej rodziny. Potrafi na poziomie elementarnym wypowiadać się na wybrane tematy z zakresu pedagogiki rodziny, jak: znęcanie się nad dzieckiem w rodzinie, rodzina o skumulowanych czynnikach patogennych, rodzina wobec konieczności upowszechniania kultury pedagogicznej. Ma przekonanie o potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku rodzinnym, lecz nie wykazuje aktywności do takich działań.</p>
Na ocenę 3+ (dst+)	<p>Ma elementarną wiedzę o miejscu pedagogiki rodziny jako nauki, zna kluczową terminologię z tego zakresu, potrafi wyjaśnić przynajmniej część podstawowych pojęć. Potrafi wymienić podstawowe typologie rodzin, postawy rodzicielskie i style wychowania w rodzinie i przynajmniej w powierzchowny sposób scharakteryzować je pisemnie i werbalnie. Posiada orientację w znaczącej części problemów dotyczących komunikacji interpersonalnej w rodzinie, potrafi omówić jej specyfikę. Posiada umiejętności pozwalające na rozwiązywanie problemów związanych z sytuacją dezintegracji współczesnej rodziny, zna podstawowe zasady skutecznego porozumiewania się w rodzinie. Potrafi ogólnie scharakteryzować większość tematów z zakresu pedagogiki rodziny, jak: znęcanie się nad dzieckiem w rodzinie, rodzina o skumulowanych czynnikach patogennych, rodzina wobec konieczności upowszechniania kultury pedagogicznej. Ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku rodzinnym, wykazuje w ograniczonym stopniu aktywność do podejmowania takich działań.</p>
Na ocenę 4 (db)	<p>Ma elementarną wiedzę o miejscu pedagogiki rodziny jako nauki, zna kluczową terminologię z tego zakresu, potrafi wyjaśnić znaczącą część podstawowych pojęć. Potrafi wymienić typologie rodzin, postawy rodzicielskie i style wychowania w rodzinie, scharakteryzować je i ogólnie omówić funkcje rodziny i jej struktury. Posiada orientację w zakresie komunikacji interpersonalnej w rodzinie, potrafi ją scharakteryzować, ma elementarną wiedzę na temat barier występujących w tej komunikacji i możliwości ich usuwania. Posiada umiejętności pozwalające na rozwiązywanie problemów związanych z sytuacją dezintegracji współczesnej rodziny, zna zasady skutecznego porozumiewania się w niej, ma świadomość w większym lub mniejszym stopniu wpływu multimediów na wychowanie w rodzinie. Potrafi w mniejszym lub większym stopniu scharakteryzować większość tematów z zakresu pedagogiki rodziny, jak: znęcanie się nad dzieckiem w rodzinie, rodzina o skumulowanych czynnikach patogennych, rodzina wobec konieczności upowszechniania kultury pedagogicznej. Ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku rodzinnym, wykazuje w mniejszym lub większym stopniu aktywność do podejmowania takich działań.</p>
Na ocenę 4+ (db+)	<p>Ma zadowalającą wiedzę o miejscu pedagogiki rodziny jako nauki, jej powiązaniu z pedagogiką ogólną i teorią wychowania oraz uporządkowaną wiedzę o rodzinie jako przedmiocie badań naukowych, zna kluczową terminologię z zakresu pedagogiki rodziny, potrafi w mniejszym lub większym stopniu wyjaśnić podstawowe pojęcia. Potrafi wymienić typologie rodzin, postawy rodzicielskie i style wychowania w rodzinie, scharakteryzować je, omówić ich rolę w wychowaniu i w mniejszym lub większym stopniu omówić funkcje rodziny i jej struktury. Posiada zadowalającą wiedzę na temat komunikacji interpersonalnej w rodzinie, potrafi ją scharakteryzować, ma ogólną wiedzę na temat barier występujących w tej komunikacji i możliwości ich usuwania oraz podstawową wiedzę w zakresie współdziałania rodziny i społeczeństwa na rzecz osoby, współpracy rodziny i szkoły. Posiada zadowalające umiejętności w zakresie rozwiązywania problemów związanych z sytuacją dezintegracji współczesnej rodziny, powołuje się na wybrane zasady związane ze skutecznym porozumiewaniem się w niej, ma świadomość wpływu multimediów na wychowanie w rodzinie. Potrafi w zadowalający sposób scharakteryzować wszystkie omawiane na zajęciach tematy z zakresu pedagogiki rodziny, jak: znęcanie się nad dzieckiem w rodzinie, rodzina o skumulowanych czynnikach patogennych, rodzina wobec konieczności upowszechniania kultury pedagogicznej. Ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku rodzinnym, odznacza się zaangażowaniem w projektowanie własnych rozwiązań problemów z zakresu wychowania w rodzinie.</p>
Na ocenę 5 (bdb)	<p>Posiada wyczerpującą wiedzę na temat miejsca pedagogiki rodziny jako nauki, jej powiązaniu z pedagogiką ogólną i teorią wychowania oraz uporządkowaną wiedzę o rodzinie jako przedmiocie badań naukowych, zna kluczową terminologię z zakresu pedagogiki rodziny, rozumie i wyjaśnia podstawowe pojęcia. Potrafi wymienić i wyczerpująco scharakteryzować typologie rodzin, postawy rodzicielskie i style wychowania w rodzinie, wnikliwie omówić ich rolę w wychowaniu oraz precyzyjnie przedstawić i wnikliwie omówić funkcje rodziny i jej struktury. Posiada wyczerpującą wiedzę na temat komunikacji interpersonalnej w rodzinie, potrafi wnikliwie ją scharakteryzować, ma rzetelną wiedzę na temat barier występujących w tej komunikacji i możliwości ich usuwania oraz rzetelną wiedzę w zakresie współdziałania rodziny i społeczeństwa na rzecz osoby, współpracy rodziny i szkoły. Posiada wysoki poziom umiejętności w zakresie rozwiązywania problemów związanych z sytuacją dezintegracji współczesnej rodziny, sprawnie posługuje się zasadami związanymi ze skutecznym porozumiewaniem się w niej ma świadomość wpływu multimediów na</p>

	wychowanie w rodzinie oraz skutków globalizacji w życiu rodzinnym. Potrafi w sposób precyzyjny i spójny scharakteryzować wszystkie omawiane na zajęciach tematy z zakresu pedagogiki rodziny, jak: znęcanie się nad dzieckiem w rodzinie, rodzina o skumulowanych czynnikach patogennych, rodzina wobec konieczności upowszechniania kultury pedagogicznej. Ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku rodzinnym, wykazuje na szeroką skalę aktywność do projektowania własnych rozwiązań problemów z zakresu pedagogiki rodziny, jak: trudności wychowawcze w rodzinie, znaczenie rodziny w rozwoju uczuć dzieci i młodzieży, moralne aspekty wychowania seksualnego, rozwód i separacja a małoletnie dzieci, sztuka porozumiewania się w rodzinie itp.
--	--

Autor programu:	dr Halina Bejger
Adres e-mail:	hbejger@wp.pl
Jednostka organizacyjna:	Katedra Pedagogiki PWSZ w Chełmie

Karta (sylabus) modułu/przedmiotu

PEDAGOGIKA
Studia I Stopnia

Przedmiot: Pedagogika rodziny	Kod przedmiotu:
Przedmiot w języku angielskim: Pedagogy of a family	
Grupy szczegółowych efektów kształcenia:	
Typ przedmiotu/modułu:	obowiązkowy
Rok: III	Semestr: piąty
Rodzaje zajęć i liczba godzin:	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Ćwiczenia	30
Liczba punktów ECTS:	2

Cel przedmiotu	
C1	Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu pedagogiki rodziny.
C2	Ukazanie rodziny jako specyficznego środowiska wychowawczego.
C3	Wprowadzenie w zagadnienia funkcji rodziny w kształtowaniu się osobowości dziecka.
C4	Uświadomienie Studentom czynników dezintegracji współczesnej rodziny.
C5	Ukazanie interwencyjnych, terapeutycznych i profilaktycznych działań w rodzinie.

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1.	Podstawowe umiejętności z zakresu pedagogiki ogólnej i teorii wychowania.

Efekty kształcenia	
W zakresie wiedzy:	
EKW1	Ma elementarną, uporządkowaną wiedzę na temat komunikacji interpersonalnej w rodzinie – barier i możliwości ich usuwania, współdziałania rodziny i społeczeństwa na rzecz osoby, współpracy rodziny i szkoły.
W zakresie umiejętności:	
EKU1	Posiada elementarne umiejętności pozwalające na rozwiązywanie problemów związanych z sytuacją dezintegracji współczesnej rodziny.
W zakresie kompetencji społecznych:	
EKK1	Wykazuje aktywność do projektowania własnych rozwiązań problemów wychowawczych występujących w rodzinie.

Macierz efektów kształcenia – PEDAGOGIKA RODZINY										
Efekt kształcenia	Odniesienie danego efektu kształcenia do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów specjalnościowych	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów nauczycielskich	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Cele przedmiotu	Treści programowe	Metody i środki dydaktyczne	Sposoby oceniania
EKW3	K_W08	+++	S_W06	+			C2,C3,C4	ĆW9	M1,M2,M5, SD1, SD2	F1,F2,P1
EKU1	K_U01	+++	S_U05	++			C1,C4,C5	ĆW6,ĆW8,ĆW11,ĆW13,ĆW15	M1,M3,M4,M5, SD1, SD2	F1,F2,P1
EKK1	K_K03	++	S_K01	+++			C2,C3,C4,C5	ĆW4,ĆW6, ĆW8	M1,M2,M5, SD1, SD2	F1,F2,P1

Treści programowe przedmiotu

Forma zajęć – ćwiczenia	
Treści programowe	Liczba godzin

ĆW1	Pojęcie, typologia i funkcje rodziny	2
ĆW2	Rodzina podstawowym środowiskiem wychowawczym	2
ĆW3	Rodzice jako osoby znaczące	2
ĆW4	Znaczenie wychowania w rodzinie dla rozwoju osobowego dziecka	2
ĆW5	Wychowanie w rodzinie a ekspansja multimediiów	2
ĆW6	Trudności wychowawcze w rodzinie	2
ĆW7	Znaczenie rodziny w rozwoju uczuć dzieci i młodzieży	2
ĆW8	Czynni ki dezintegracji współczesnej rodziny polskiej	2
ĆW9	Dialog rodzinny	2
ĆW10	Moralne aspekty wychowania seksualnego	2
ĆW11	Rozwód i separacja a małeletnie dzieci	2
ĆW12	Sztuka porozumiewania się w rodzinie	2
ĆW13	Poradnictwo małżeńskie i rodzinne	2
ĆW14	Wychowawczy wymiar kultury w rodzinie	2
ĆW15	Wpływ globalizacji na rodzinę	2
	Suma godzin:	30

Metody i środki dydaktyczne	
M1	Wykład z prezentacją multimedialną
M2	Analiza tekstów z dyskusją
M3	Dyskusja
M4	Burza mózgów
M5	Gry symulacyjne
SD1	Prezentacja multimedialna
SD2	Laptop, rzutnik

Sposoby oceniania	
Ocenianie kształtujące	
F1	Przygotowanie do zajęć
F2	Aktywny udział w dyskusji
Ocenianie podsumowujące	
P1	kolokwium

Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności
(Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze)	30
(Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie np. konsultacji – łączna liczba godzin w semestrze)	2
(Przygotowanie się do ćwiczeń, studiowanie literatury)	18
Przygotowanie się do kolokwium	10
Suma	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2

Literatura podstawowa	
1.	Bradshaw J., Powrót do swego wewnętrznego domu: jak odnaleźć i otoczyć opieką swoje wewnętrzne dziecko, "Medium", Warszawa 2008.
2.	Cudak H., Środowisko rodzinne a rezultaty pracy szkoły, WSP im. J. Kochanowskiego, Kielce 1991.
3.	Faber A., Wyzwoleni rodzice, wyzwolone dzieci: twoja droga do szczęśliwszej rodziny, "Media Rodzina of Poznań", Poznań 2009.

4.	Faber A., Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały, jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły, „Media Rodzina” Poznań 2001.
5.	Faber A., Rodzeństwo bez rywalizacji: jak pomóc własnym dzieciom żyć w zgodzie by samemu żyć z godnością, „Media Rodzina of Poznań”, Poznań 1995.
6.	Forward S., Toksyczni rodzice, Jacek Santorski & Co Agencja Wyd., Warszawa 2006.
7.	Gordon T., Wychowanie bez porażek: rozwiązywanie konfliktów między rodzicami a dziećmi, Inst. Wyd. „PAX”, Warszawa 2008.
8.	Kubów A., Szczepaniak-Sienniak red., Polityka rodzinna w Polsce z perspektywy wybranych aspektów polityki społecznej i ekonomicznej. Doświadczenia innych państw europejskich, Wyd. UE we Wrocławiu, (dokument elektroniczny), IBUK Libra 2014.
9.	Opozda D., Rodzicielstwo: wybrane zagadnienia kontekstów edukacyjnych, Wyd. KUL, Lublin 2007.
Literatura uzupełniająca	
1.	Badora S., Czeredrecka B., <i>Rodzina i formy wspomaganie</i> , Kraków 2001
2.	Grzesiuk L., Tryjarska B., <i>Jak pomagać sobie, rodzinie i innym</i> , Warszawa 1997
3.	Homplewicz J., <i>Pedagogika rodziny</i> , Rzeszów 2000
4.	Jundziłł J., <i>Rodzina i wychowanie w rodzinie</i> , Bydgoszcz 1996
5.	Kawula S., Janke A., Brągiel J., <i>Pedagogika rodziny</i> , Toruń 2005
6.	Majkowski W., <i>Czynniki dezintegracji współczesnej rodziny polskiej</i> , Kraków 1999
7.	Pospiszył I., <i>Razem przeciw przemocy</i> , Warszawa 1999
8.	Wilk. J., <i>Pedagogika rodziny</i> , Lublin 2002

Formy oceny – szczegóły	
Na ocenę 2 (ndst)	Nie ma elementarnej wiedzy na temat komunikacji interpersonalnej w rodzinie –barier i możliwości ich usuwania, współdziałania rodziny i społeczeństwa na rzecz osoby, współpracy rodziny i szkoły. Nie posiada podstawowych umiejętności pozwalających na rozwiązywanie problemów związanych z sytuacją dezintegracji współczesnej rodziny. Wykazuje aktywność do projektowania własnych rozwiązań problemów wychowawczych występujących w rodzinie.
Na ocenę 3 (dst)	Posiada elementarną wiedzę na temat komunikacji interpersonalnej w rodzinie. Posiada elementarne umiejętności pozwalające na rozwiązywanie problemów związanych z sytuacją dezintegracji współczesnej rodziny. Ma przekonanie o potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku rodzinnym, lecz nie wykazuje aktywności do takich działań.
Na ocenę 3+ (dst+)	Posiada orientację w znaczącej części problemów dotyczących komunikacji interpersonalnej w rodzinie, potrafi omówić jej specyfikę. Posiada umiejętności pozwalające na rozwiązywanie problemów związanych z sytuacją dezintegracji współczesnej rodziny, zna podstawowe zasady skutecznego porozumiewania się w rodzinie. Wykazuje w ograniczonym stopniu aktywność do podejmowania działań w środowisku rodzinnym.
Na ocenę 4 (db)	Posiada orientację w zakresie komunikacji interpersonalnej w rodzinie, potrafi ją scharakteryzować, ma elementarną wiedzę na temat barier występujących w tej komunikacji i możliwości ich usuwania. Posiada umiejętności pozwalające na rozwiązywanie problemów związanych z sytuacją dezintegracji współczesnej rodziny, zna zasady skutecznego porozumiewania się w niej, ma świadomość w większym lub mniejszym stopniu wpływu multimediów na wychowanie w rodzinie. Wykazuje w mniejszym lub większym stopniu aktywność do podejmowania działań w środowisku rodzinnym.
Na ocenę 4+ (db+)	Posiada zadowalającą wiedzę na temat komunikacji interpersonalnej w rodzinie, potrafi ją scharakteryzować, ma ogólną wiedzę na temat barier występujących w tej komunikacji i możliwości ich usuwania oraz podstawową wiedzę w zakresie współdziałania rodziny i społeczeństwa na rzecz osoby, współpracy rodziny i szkoły. Posiada zadowalające umiejętności w zakresie rozwiązywania problemów związanych z sytuacją dezintegracji współczesnej rodziny, powołuje się na wybrane zasady związane ze skutecznym porozumiewaniem się w niej, ma świadomość wpływu multimediów na wychowanie w rodzinie. Ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku rodzinnym, odznacza się zaangażowaniem w projektowanie własnych rozwiązań problemów z zakresu wychowania w rodzinie.
Na ocenę 5 (bdb)	Posiada wyczerpującą wiedzę na temat komunikacji interpersonalnej w rodzinie, potrafi wnikliwie ją scharakteryzować, ma rzetelną wiedzę na temat barier występujących w tej komunikacji i możliwości ich usuwania oraz rzetelną wiedzę w zakresie współdziałania rodziny i społeczeństwa na rzecz osoby,

	współpracy rodziny i szkoły. Posiada wysoki poziom umiejętności w zakresie rozwiązywania problemów związanych z sytuacją dezintegracji współczesnej rodziny, sprawnie posługuje się zasadami związanymi ze skutecznym porozumiewaniem się w niej ma świadomość wpływu multimediiów na wychowanie w rodzinie oraz skutków globalizacji w życiu rodzinnym. Wykazuje na szeroką skalę aktywność w zakresie projektowania własnych rozwiązań problemów z zakresu pedagogiki rodziny, jak: trudności wychowawcze w rodzinie, znaczenie rodziny w rozwoju uczuć dzieci i młodzieży, moralne aspekty wychowania seksualnego, rozwód i separacja a małoletnie dzieci, sztuka porozumiewania się w rodzinie itp.
--	---

Autor programu:	dr Halina Bejger
Adres e-mail:	hbejger@wp.pl
Jednostka organizacyjna:	Katedra Pedagogiki PWSZ w Chełmie